

Kvinderne og Kommunevalgene.

—o—

I.

I den første Halvdel af Marts Maaned vil der overalt i Danmarks ca. 1200 Kommuner blive foretaget Nyvalg til de kommunale Raad, altsaa til Sogneraad, Byraad og Borgerrepræsentationen i København og Frederiksberg. Vi imødeser med Spænding og Forventning disse Valg, hvor der nu for anden Gang kaldes paa Kvinderne.

Man har det Indtryk, naar man i denne Tid færdes omkring i Landet, at Kvinderne denne Gang med større Iver og Interesse deltager i Valgforberedelserne, end sidst var Tilfældet. Det er ogsaa glædeligt at mærke, i hvor langt mindre Grad der nu mærkes Ængstelse hos Kvinderne overfor den Tanke at beklæde en Plads i det stedlige By- eller Sogneraad.

De 4 Aar, fra 1909—1913, er ikke forløbet virkningsløst. I den Tid har vi haft Valg baade til Hjælpekasserne og til Menighedsraade. Begge Dele har hjulpet Kvinderne til Opøvelse i Valgretten, saa de er blevet fortrolige med Listevalgsystemet og med Vandringen til Stemmekassen.

Dernæst er Landet blevet gennemrejst af kvindelige Sogneraads- eller Byraadsmedlemmer, som har holdt Foredrag i Kvindeforeningerne om Arbejdet i de kommunale Raad og om Kvinders Muligheder for at kunne gøre sig gældende dér.

De Erfaringer, de har gjort, gaar enstemmig ud paa, at deres nye Hver i høj Grad har vakt deres Interesse, og at Samarbejdet med Mændene er gaaet lettere og behageligere, end de maaske havde ventet.

Og Mændene? Hvad siger de? Ja, der er ikke Tvivl om, at de fleste af dem betragter Kvinders Deltagelse i Kommunevalget som en meget naturligere Ting nu end for 4 Aar siden, og mange vil endog gaa saa vidt, at de vil mene, at den er nødvendig. Den er nødvendig, navnlig paa et bestemt Omraade, Forsørgelsesvæsenets. Der burde ikke være et eneste Udvalg for Fattigvæsen eller Alderdomsunderstøttelse i vort Land, hvori

ikke i det mindste 1 Kvinde havde Sæde.

Paa Grund af sit medfødte, moderlige Instinkt, sin naturlige Trang til at hjælpe, sin Syslen med og Forstaaelse af et Hjemns Fornødheder og Krav, er Kvinden bedre end Manden skikket til at tage sig af Forsørgelsesvæsenet.

Og her er nok at gøre og bliver bestandig mere.

Det sidste Tiaar har bragt den Opfattelse mere og mere i Forgrunden, at Samfundet ikke har Ret til brutalt at fratage et Individ dets Borgerrettigheder, fordi Sygdom eller Arbejdssuheld har gjort Hjælp fra det offentlige Side nødvendig.

Denne Betragtning gennemsyrrer hver eneste af den ny Tids sociale Love. Følgen maa imidlertid blive, ikke alene, at langt større Pengemidler nu skal anvendes og fordeles, men ogsaa, at det personlige Arbejde i meget højere Grad end før bliver taget i Brug. Mændene er enige om, at her kan de ikke undvære Kvindernes Hjælp. Og disse selv vil erfare, at det at arbejde, om end efter ringe Evne, paa at lette andre Livets Byrde, det er det mest tilfredsstillende Arbejde af alt.

Naar disse Linier fremkommer i „Kvinden og Samfundet“, er maaske Kandidatopstillingen til Valget allerede foretaget, men maatte de, hvor det ikke er sket, være en Spore for Kvinderne til ikke at holde sig tilbage, naar der kaldes paa dem til Arbejde i Samfundets Tjeneste.

Hvordan det nu imidlertid stiller sig med Valget af Kandidater, saa er i hvert Fald Stemmeafgivningen tilbage.

Gid Kvinderne i langt større Antal end sidst vil benytte sig af deres Stemmeret og føle den som en Pligt, man ikke har Lov til at skyde fra sig! Det er overordentlig vigtigt, at der ikke denne Gang mærkes Tilbagegang, men tværtimod det modsatte, nu da vort Krav om politisk Valgret forhaabentlig snart vil ske Fyldest.

Præstø, i Februar 1913.

Marie Hjelm.

II.

Der er Valgtravlhed heroppe i Vendsyssels Hovedstad, og at man regner mere med Kvinderne nu end for 4 Aar siden, mærkes tydeligt.

Bestyrelsen for Kredsen her havde i Januar den Ære af Haandværkerforeningens Form., Hr. Fabr. Sofus Thomsen, at blive indbudt til et Møde sammen med Bestyrelserne for Handels-, Detailhandler-, Haandværker-, Grundejer- og andre Foreninger for eventuelt at danne en Borgerliste.

Kredsen holdt Møde den 20. Jan. for at drøfte Byraadsvalget og ovennævnte Henvendelse.

Det vedtoges paa Mødet ved skriftlig Afstemning at vælge 5 Kandidater og sende disses Navne til alle Partier, som maatte opstille en Liste — altsaa ogsaa den eventuelle Borgerliste — med Anmodning om at tage en eller flere af de foreslaaede Kandidater paa deres Liste paa en Plads, saa der kunde være Udsigt til Valg. Kandidaterne nævnedes i Rækkefølge efter Stemmetail.

Navnene er:

Fru Helga Scheving.

Fru Elisabeth Høgsted.

Fru Octavia Kloch.

Lærerinde, Frk. Aagaard.

Fru Hansine Hermansen.

Højrepartiet har her holdt Medlemsmøde og opstillet en Liste, hvorpaa en af D. K.s Kandidater — Fru Elisabeth Høgsted — staar som Nr. 4. Partiet har i det nuværende Byraad 4 Kandidater, og da Raadet skal udvides, kan Vedkommendes Skæbne vist betragtes som afgjort. Efter Forlydende vil liberal Forening ingen Kvinde tage paa Listen, Socialdemokraterne ved man endnu intet om, Borgerlisten er slaaet ned, og efter Forlydende har de radikale taget en Kvinde — ogsaa af D. K.s Medlemmer, men ikke blandt de valgte — og sat hende paa Listen som Nr. 2, men det Parti har ingen Kandidater i det nuværende Byraad.

Hjørring, i Februar 1913.

Elisabeth Høgsted.

III.

Et nyt kommunalt Valg staar for Døren; — det andet (i Kbhvn. det tredje) Valg, hvor Kvinder har Valgret og er valgbare.